Jaktledermøte 2026
Froland kommune

Yngve Ramse Trædal
Enhetsleder - Plan, næring og utbygging

Froland kommune

Agenda

1. Velkommen– Øyvin Froland, leder viltnemnda Froland kommune
2. Presentasjon – Froland kommune, Yngve Ramse Trædal og Øyvin Froland
   - Nytt lovverk og ansvar for jegere og kommunen
   - Statistikk 2025
   - Fallvilt
3. Eventuelt



App for registrering av sett og skutt elg, hjort og rådyr

- **Sett elg og sett hjort – riktig registrering**
- Registrer fortløpende i **Sett og skutt-appen** eller **Hjorteviltregisteret**.
- Registrer **én jaktdag etter hver jaktdag** – også når ingen dyr er sett eller felt.
- Dager uten observasjoner føres med **antall jegere, antall timer og 0 sette/0 skutte dyr**.
- Jaktleder har ansvaret for registreringen, men kan delegere oppgaven.
- Før alle observasjoner gjort under selve jakta. **Mulige dobbeltobservasjoner skal ikke fjernes.**
- Hjort observert på **innmark og utmark føres separat**.
- Felte dyr må først registreres som **sett**, deretter som **skutt**.
- Ved samtidig jakt på elg og hjort registreres **ett skjema for hver art**.

- **Frist:** Jaktleder/valdansvarlig rapporterer til kommunen senest **14 dager etter avsluttet jakt**.
- **Hvorfor?** Dataene brukes til å beregne bestandstetthet, kondisjon, kalveproduksjon og kjønnssammensetning.

Plikter etter Viltressursloven og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

- Ved jakt på elg, hjort og rådyr skal det være tilgang til godkjent ettersøkshund.
  - Jegeren skal kunne dokumentere at hunden er med under jakta, eller at det foreligger skriftlig avtale.
- Ettersøksplikt
  - Jegeren skal straks undersøke om påskutt dyr er truffet og gjøre det som er mulig for å avlive dyret raskt.
  - Jaktlaget kan ikke fortsette jakta eller skyte nye dyr mens ettersøket pågår og fortsette ut dagen etter skadeskytingen.
  - På annet vald gjelder retten til ettersøk og felling ut dagen dyret gikk inn på valdet.
- Er ettersøket uten resultat første dag, skal jaktrettshaver og kommunen eller politiet varsles uten opphold.
  - I Froland varsles i praksis Øyvin/viltnemnda.
  - Jeger og jaktlag plikter å bistå kommunen videre uten godtgjørelse.

Ny viltressurslov – viktigste endringer fra 1. juli 2026

Termiske siktemidler: Fortsatt forbudt men kommunen kan åpne for bruk under hjortejakt gjennom lokal forskrift. Kun i åpent terreng.
Fellingsavgifter: Avgifter for elg og hjort må nå fastsettes i lokal forskrift – enten som et bestemt beløp eller med henvisning til statlig maksimalsats.
Drone ved ettersøk: Tillatt som supplement ved ettersøk etter storvilt.
Drivende hund: Nytt begrep erstatter «løs på drevet halsende hund».
Antall hunder: Det er forbudt å slippe mer enn to hunder samtidig under jakt. Fuglehunder er unntatt.
Ettersøkshund: Kravet om tilgang til godkjent ettersøkshund ved jakt på elg, hjort og rådyr videreføres.
Elektroniske lokkelyder: Avspilling fra mobiltelefon, app eller annet elektronisk utstyr er forbudt. Egen stemme og tradisjonelle lokkefløyter er fortsatt tillatt.

Særlig viktig for kommunen: Lokal forskrift må vurderes både for eventuell bruk av termiske siktemidler under hjortejakt og for fastsetting av fellingsavgifter.

Forskrift om termiske siktemidler – kommunens vurdering

- Kommunen kan åpne for termiske eller restlysforsterkende siktemidler ved hjortejakt når høy bestandstetthet medfører eller kan medføre alvorlig samfunnsmessige skader.
- Det må gjøres en samlet og kunnskapsbasert vurdering – det finnes ingen nasjonal terskelverdi.
- Vurderingen skal bygge på:
  - bestandsutvikling og bestandens tilstand
  - skader på jordbruk og skogbruk
  - utvikling i hjortepåkjørsler
  - kommunale mål for hjortebestanden
  - andre tiltak som er prøvd eller vurdert (for eksempel fri kalvekvote som man kan søke om årlig)
- Forskriften må støtte et mål (bestandsplaner) om å redusere eller stabilisere bestanden, ikke bestandsvekst.
- En eventuell forskrift må gjelde hele kommunen. Bruken kan ikke avgrenses til enkelte vald eller områder.
- Termiske siktemidler kan bare brukes i åpent terreng (og ikke bare dyrket mark…)
- Behovet for forskriften skal vurderes på nytt etter fem år.



Kort oppsummert:
Høy bestand → alvorlige skader → behov for redusert eller stabilisert bestand → termiske siktemidler som mulig virkemiddel.

Statistikk 2025



Utvikling felte elg i Froland kommune samlet fra 1991 - 2025

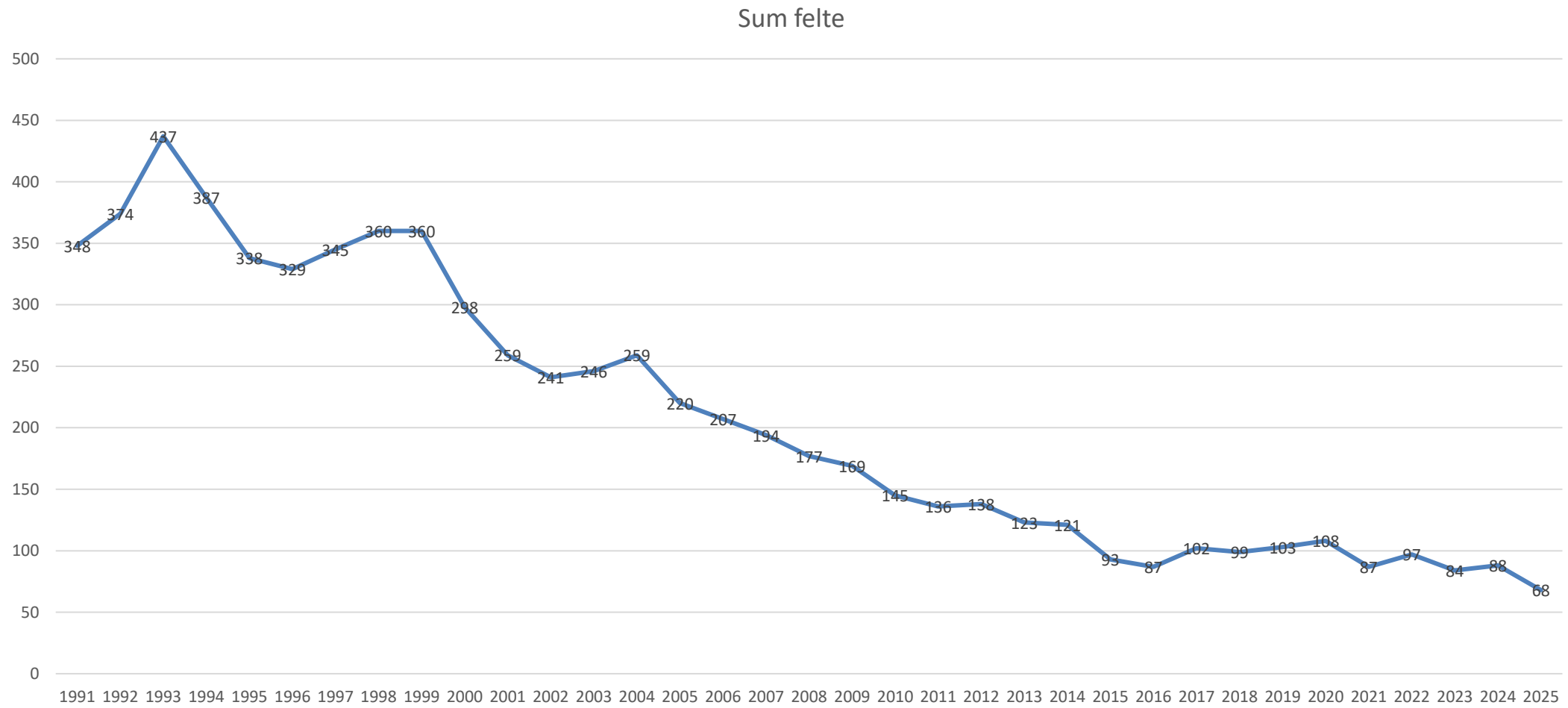

Utvikling felte elg i storvaldene fra 1991 - 2025

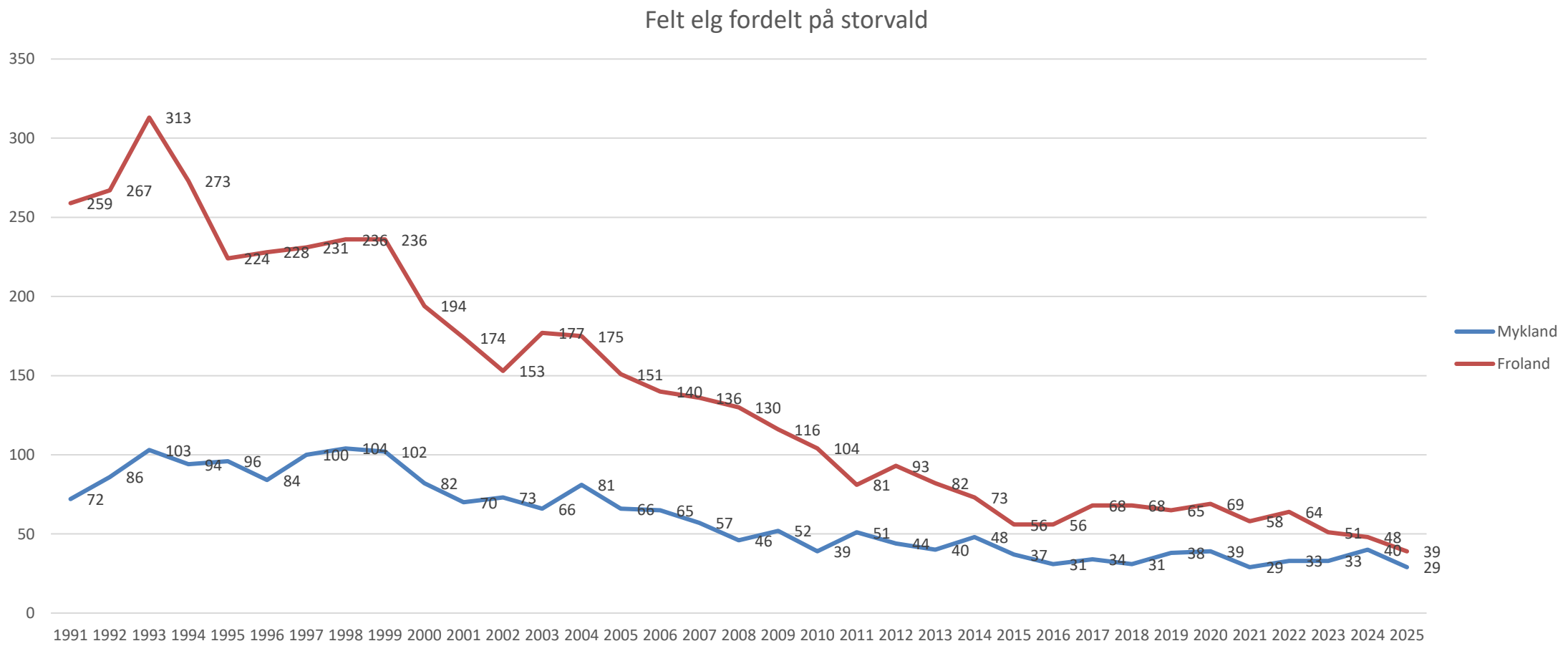

Slaktevekter kalv – Hele kommunen

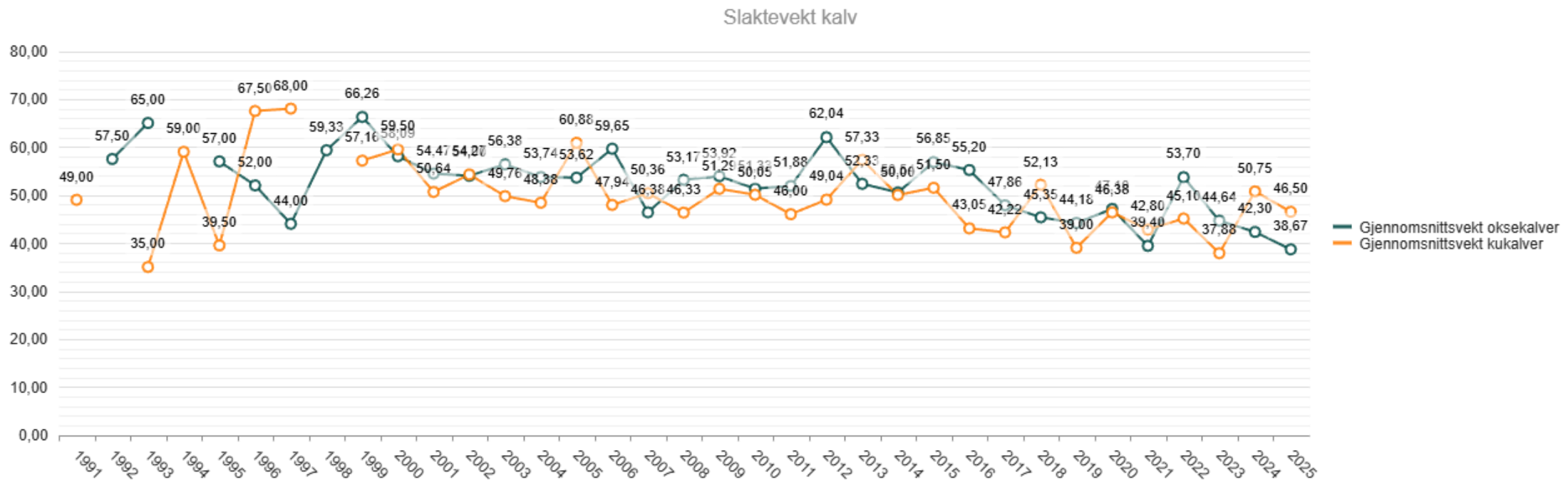

Sett kalv per ku – hele kommunen

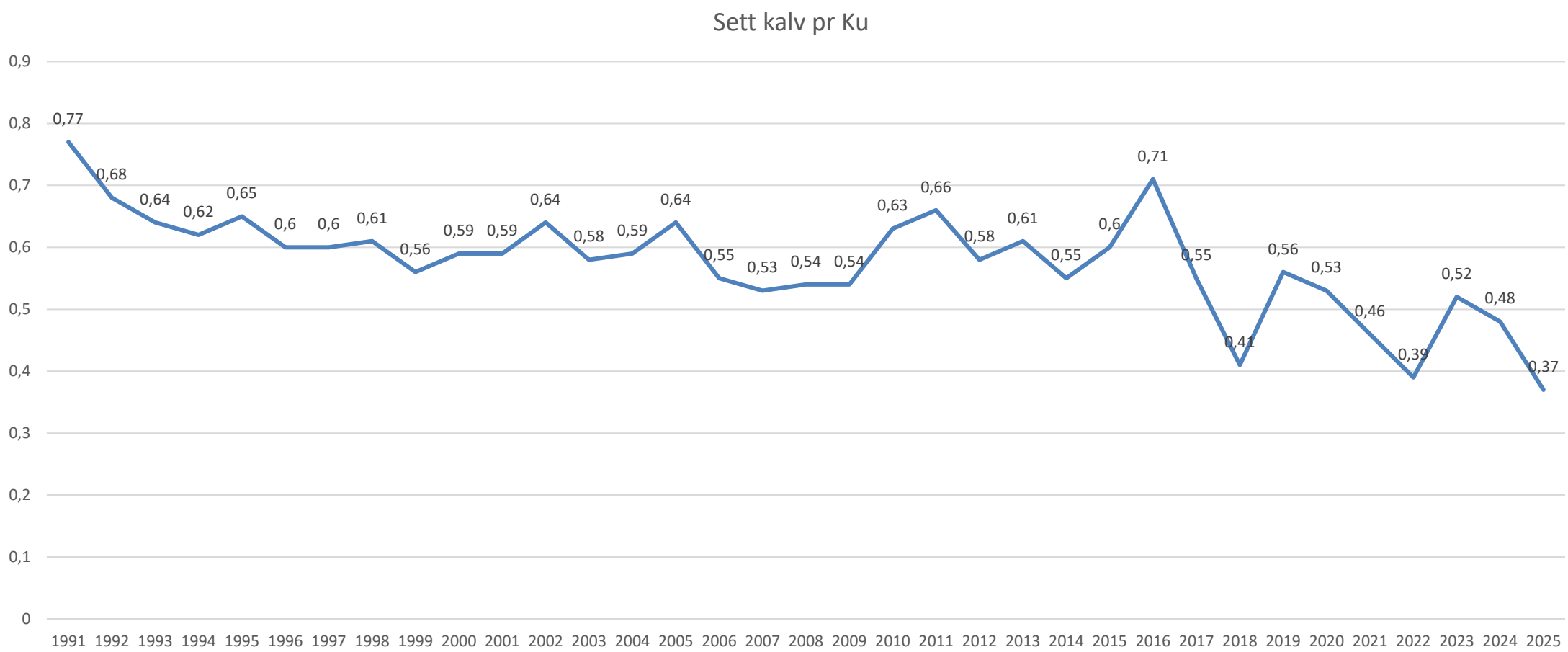

Hjort – statistikk 2025



Felt hjort i Froland kommune 2017 - 2025

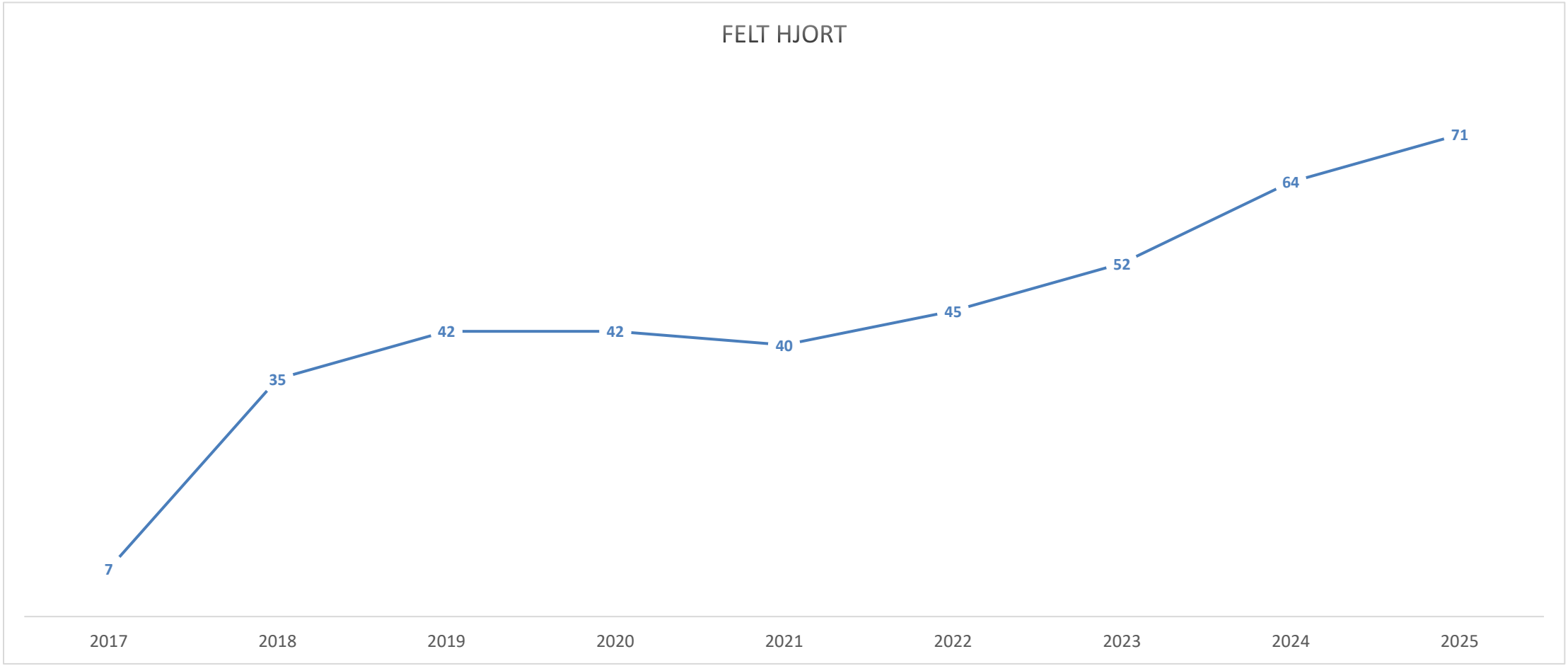

Felt hjort i per storvald 2017 - 2025

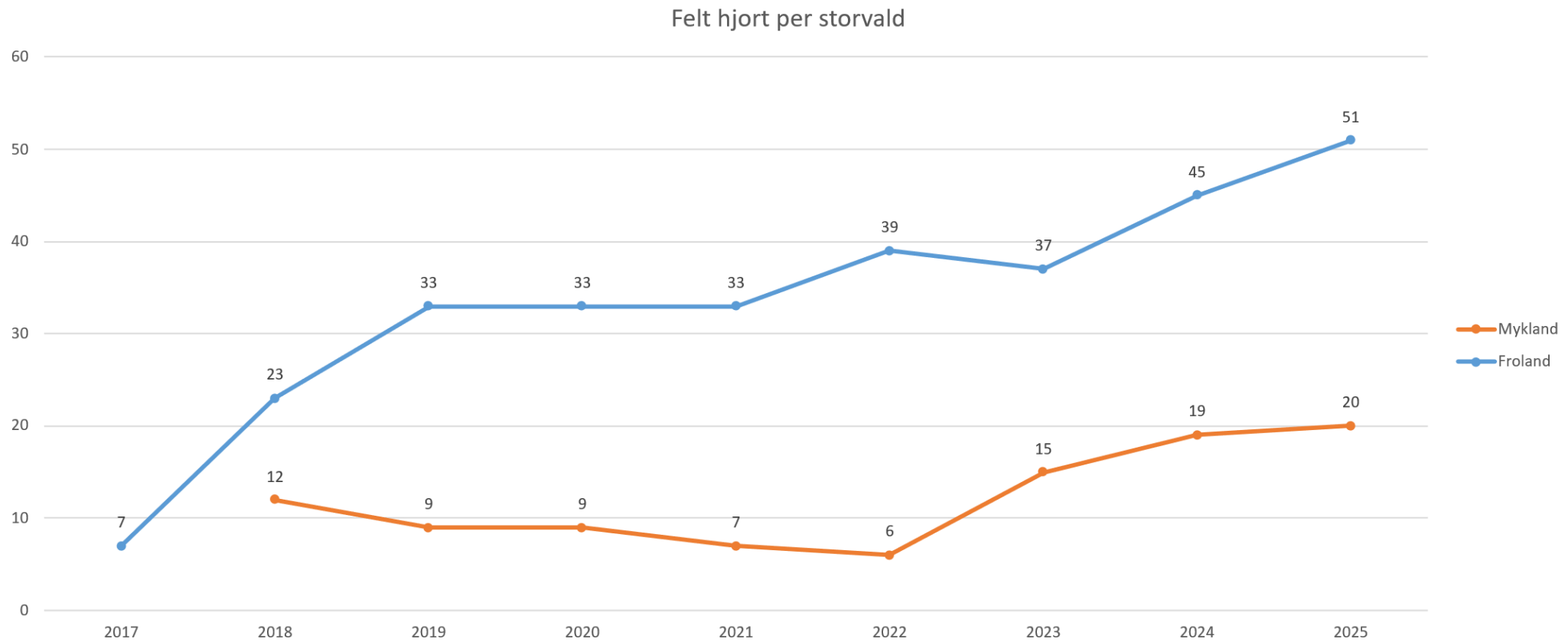

Utvikling slaktevekt eldre bukk, hele kommunen

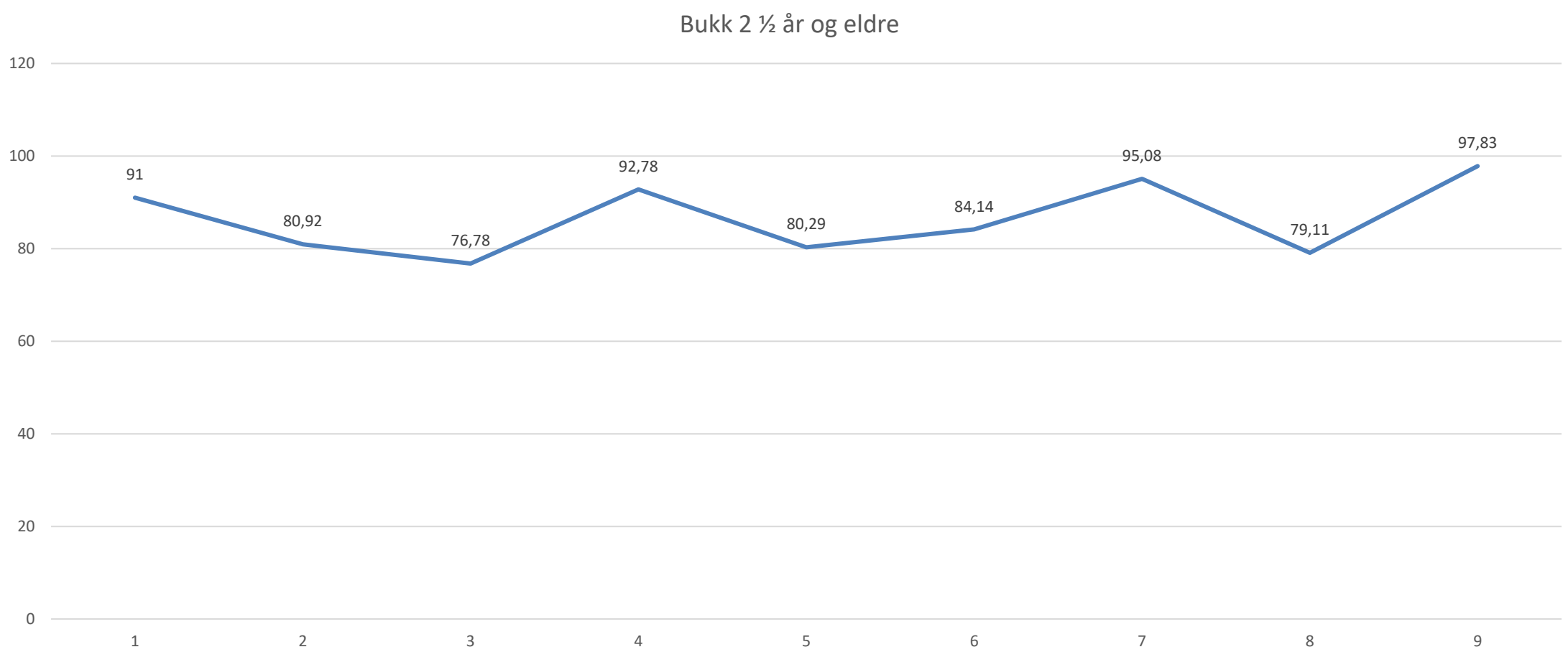

Rådyr – statistikk 2025



Felte rådyr – utvikling Froland, 2017 - 2025

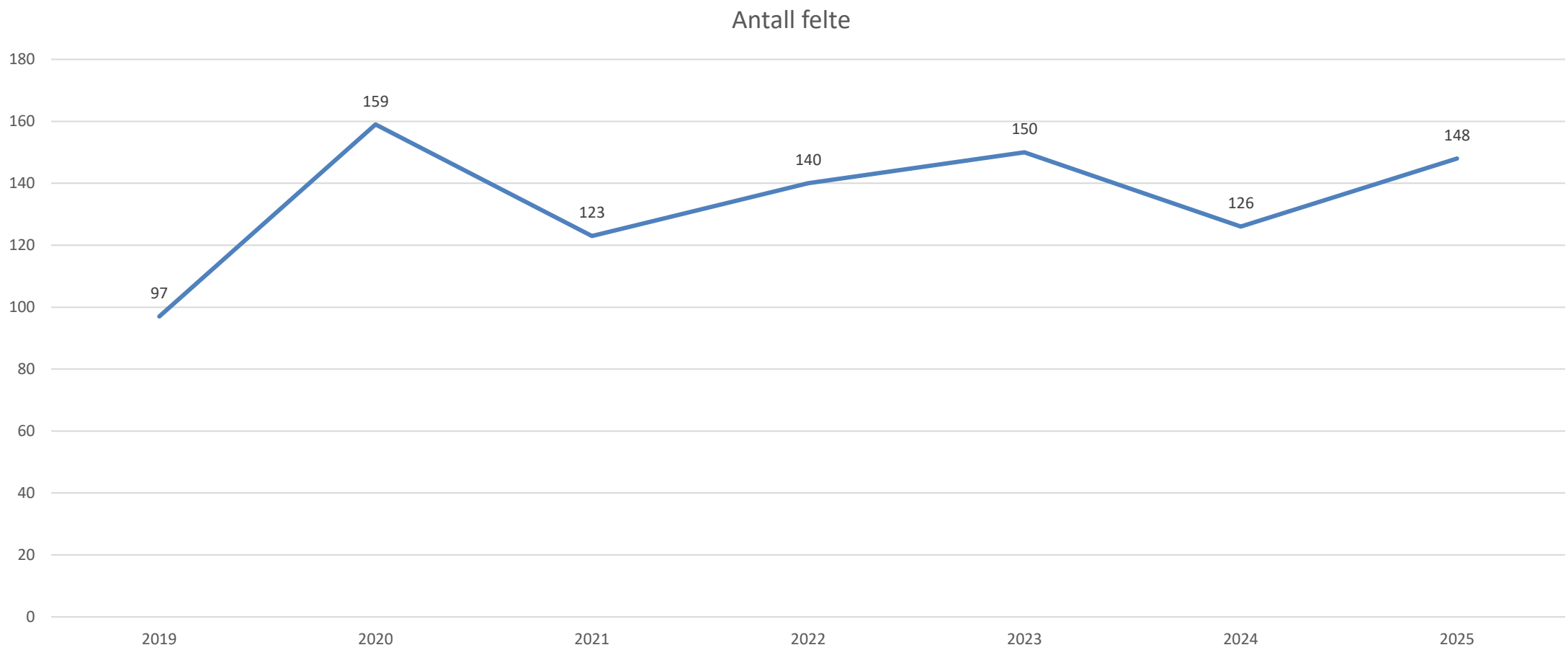

Felte rådyr – utvikling per storvald, 2017 - 2025

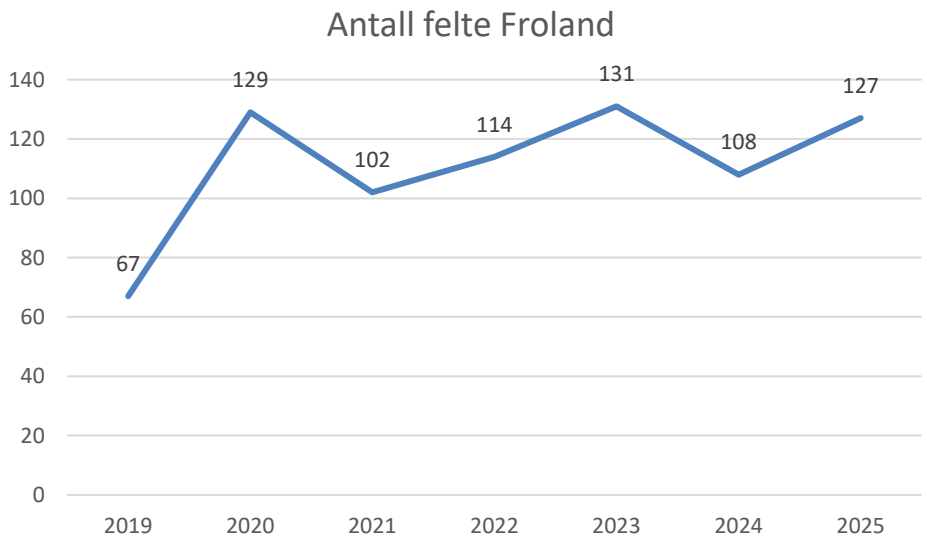

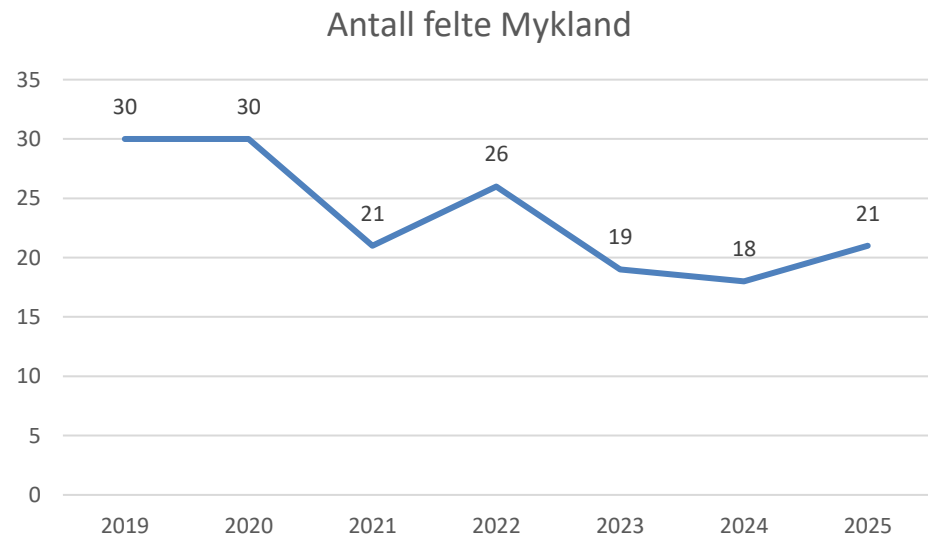

Hvorfor er elgkalvene mindre enn før?

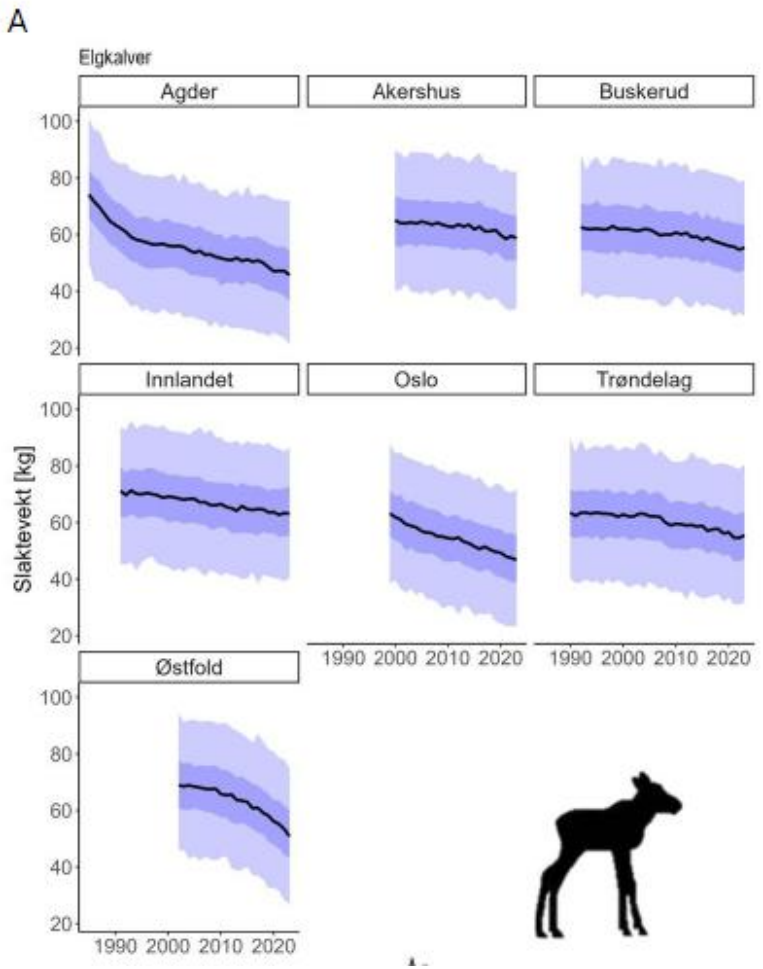

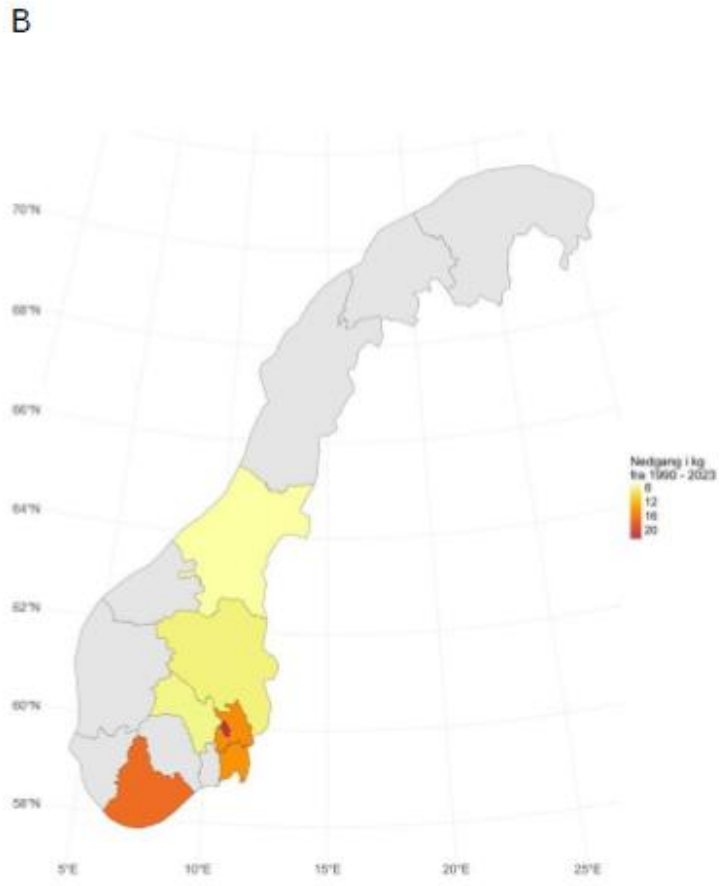

Alexandra Thiel [1], Cecilia Miltz [1], Boris Fuchs [1], Signe Helene Lund[2], Ole Mattis Lien[2] Karen Marie Mathisen [1], Anne Randi Græsli [1], Barbara Zimmermann [1], Giorgia Ausilio [1], Ane Eriksen [1], Ada Bredalen[2], Marius Hassve[2], Alina L Evans [1]

Hvorfor er elgkalvene mindre enn før?



Universitetet i Innlandet

Norges Jeger- og Fiskerforbund

Korrelasjonsplott Agder

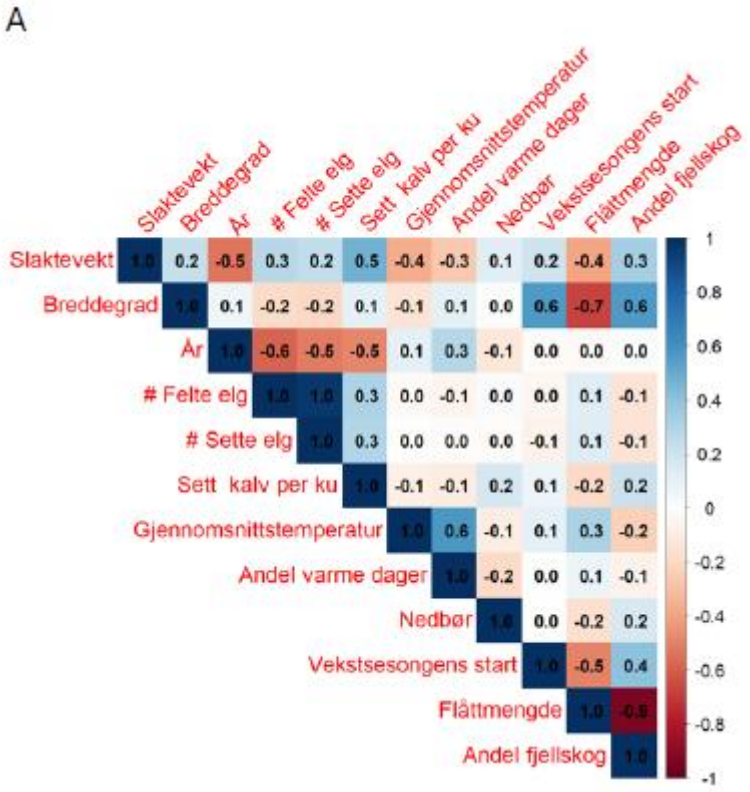

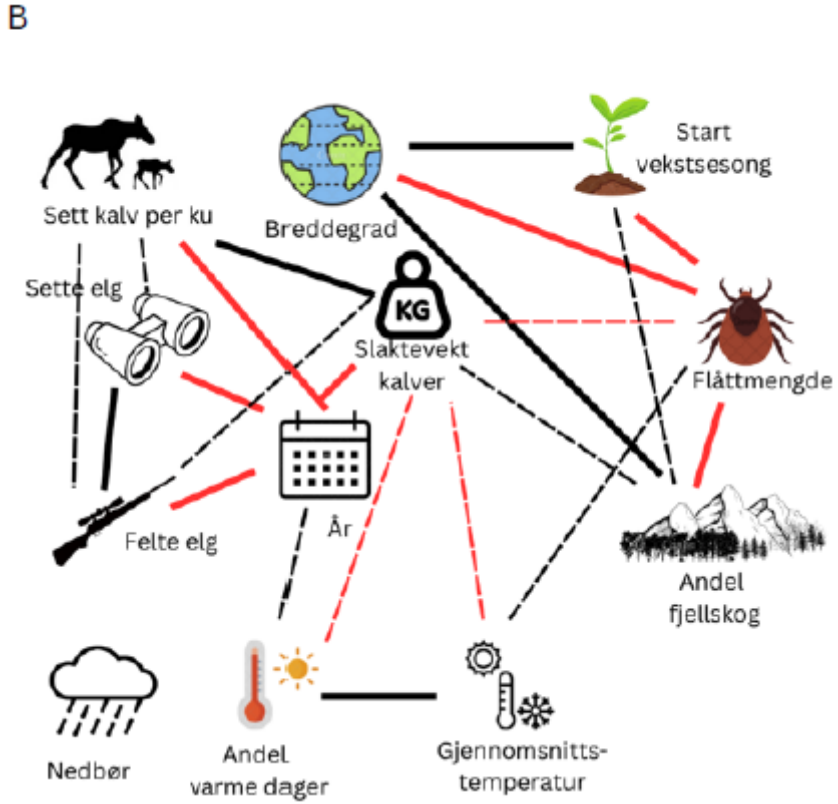

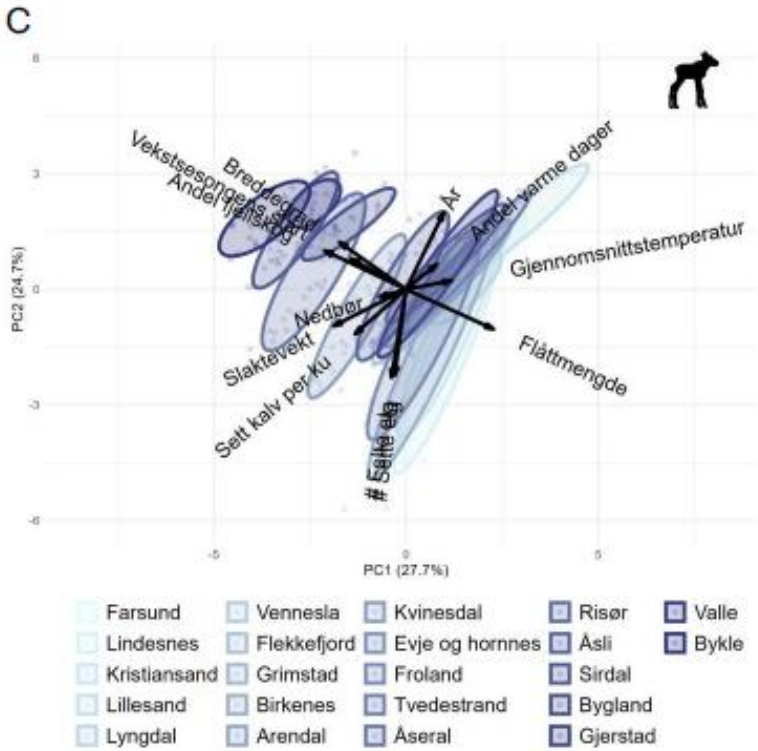

Elgbeitetaksering i Agder 2025

FAUN RAPPORT R024 | 2025 | Viltforvaltning|

Anne Engh, Marte B. Haugen, Anne-May Ilestad, Tom Robin Olk, Jens Even Vøllestad, Ole Roer, Sindre Greivstad, Espen Åsan, Ole Morten Ertzeid Opsahl og Thomas Aukland Hansen

Oppdragsgiver: Agder fylkeskommune



Elg og hjort i Agder 2026

FAUN RAPPORT R006 | 2026 | Viltforvaltning

Marte Bakka Haugen, Anne Engh og Tom Robin Olk.

Oppdragsgiver: Agder fylkeskommune



Elgbeitetaksering 2025 – Faun – Froland

Fra rapporten:

- Moderat overbeite og høyt beitetrykk på ROS-arter
- Lavt beitegrunnlag (lav tetthet og plantehøyde)
- Påvirker slaktevekter og rekruttering
- Lite bedring siden 2021 (sist taksering)
- Årsaker: beitetrykk
- Anbefaling: forsiktig forvaltning og redusert trykk over tid på elgstammen

Kommune	Tilstand beitetrykk 2017	Tilstand beitetrykk 2021	Tilstand beitetrykk 2025	Anbefalt utvikling i elgtetthet	Kortsiktig fremtidig uttak bør
Arendal	-	Moderat overbeite	Bærekraftig	Svak reduksjon	Opprettholdes
Birkenes	-	Moderat overbeite	Bærekraftig	Stabilisere	Opprettholdes
Bygland	-	Moderat overbeite	Moderat overbeite	Reduksjon	Øke
Bykle	-	Moderat overbeite	Moderat overbeite	Svak reduksjon	Økes noe
Evje og Hornnes	-	Moderat overbeite	Bærekraftig	Reduksjon	Øke
Farsund	Bærekraftig	Bærekraftig	Bærekraftig	Svak reduksjon	Øke
Flekkefjord	Svakt overbeite	Svakt overbeite	Bærekraftig	Stabilisere	Økes noe
Froland	-	Moderat overbeite	Moderat overbeite	Svak reduksjon	Økes noe
Gjerstad	-	Moderat overbeite	Bærekraftig	Svak reduksjon	Økes noe
Grimstad	-	Moderat overbeite	Bærekraftig	Stabilisere	Økes noe
Hægebostad	Moderat overbeite	Svakt overbeite	Bærekraftig	Stabilisere	Økes forsiktig
Iveland	-	Moderat overbeite	Moderat overbeite	Reduksjon	Øke
Kristiansand	Bærekraftig	Svakt overbeite	Svakt overbeite	Svak reduksjon	Økes noe
Kvinesdal	Svakt overbeite	Svakt overbeite	Svakt overbeite	Svak reduksjon	Økes noe
Lillesand	-	Moderat overbeite	Bærekraftig	Svak reduksjon	Økes noe
Lindesnes	Svakt overbeite	Moderat overbeite	Svakt overbeite	Stabilisere	Opprettholdes
Lyngdal	Svakt overbeite	Svakt overbeite	Bærekraftig	Stabilisere	Opprettholdes
Risør	-	Bærekraftig	Svakt overbeite	Svak reduksjon	Opprettholdes
Sirdal	Moderat overbeite	Moderat overbeite	Bærekraftig	Stabilisere	Opprettholdes
Tvedestrand	-	Bærekraftig	Bærekraftig	Stabilisere	Øke
Valle	-	Moderat overbeite	Moderat overbeite	Reduksjon	Øke
Vegårshei	-	Svakt overbeite	Bærekraftig	Svak reduksjon	Økes noe
Vennesla	Svakt overbeite	Moderat overbeite	Moderat overbeite	Reduksjon	Øke
Åmli	-	Moderat overbeite	Bærekraftig	Reduksjon	Øke
Åseral	Svakt overbeite	Bærekraftig	Bærekraftig	Svak reduksjon	Økes forsiktig
Aust-Agder	-	Moderat overbeite	Svakt overbeite	Svak reduksjon	Økes noe
Vest-Agder	Svakt overbeite	Moderat overbeite	Bærekraftig	Svak reduksjon	Økes noe
Agder	-	Moderat overbeite	Bærekraftig	Svak reduksjon	Økes noe

Faun sin anbefaling for Froland i Elg og hjort i Agder, 2026

Anbefaling - Elg

Elgbeitetaksten i 2025 viser en forverret eller tilnærmet lik situasjon for de ulike beiteartene, men det ligger fortsatt på et moderat beitetrykk for kommunen totalt. Dette i kombinasjon med en bestandskondisjon som er stadig nedadgående, forteller oss at en økning i bestandstettheten ikke bør skje for å kunne oppnå en sunn og produktiv elgbestand. For også å bedre beitesituasjonen i kommunen, og på sikt nå et bærekraftig beitetrykk, ***anbefaler vi å redusere bestanden ytterligere*** før man eventuelt kan stabilisere på et lavere nivå enn dagens.

Vi opprettholder anbefalingen fra 2024 med et jaktuttak på 125 elg også i 2025.

Anbefaling - hjort

Samtidig som det har blitt felt flere hjort i kommunen, observeres det også færre dyr, og det kan se ut som at bestandstettheten er i ferd med å synke igjen etter en økning de siste årene. Likevel ble det etter beiteskadekartleggingen på skog fra hjort i 2024 registrert barkgnag på 1 bestand i kommunen. Skadeprosenten i disse bestandene var derimot svært lav. Selv om det må tas høyde for lite datamateriale, ser vi også en bestandskondisjon på vei opp både når det kommer til slaktevekter og kalverater. Vi anbefaler at det ikke gis rom for en økning i bestanden på nåværende tidspunkt, selv om vi ser nedgang i sett-hjort parametere samtidig som høye fellingstall. Da bestandskondisjonen er på vei opp er det viktig å ikke slippe opp for tidlig, men å holde jakttrykket på et stabilt nivå for å kunne stabilisere bestanden slik den er nå***. Vi anbefaler derfor å opprettholde jaktuttaket også i 2026.***

Fallvilt

